

КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

CRITERIA FOR THE EFFECTIVENESS OF THE MATERIAL AND TECHNICAL SUPPORT OF THE NATIONAL POLICE UNDER MARTIAL LAW

Могила О.В., к.ю.н.

orcid.org/0009-0006-1098-0032

Капелюха А.В., д.філос. в гал. права

orcid.org/0009-0007-9867-5311

Матеріально-технічне забезпечення поліції, з огляду на його специфіку, важливість, а також значні витрати, потребує здійснення оцінки його ефективності, що, з огляду на правовий режим воєнного стану, має надзвичайне практичне значення. У воєнний час потреби поліції значно зростають, оскільки її функції виходять за межі забезпечення звичайного правопорядку і включають підтримку громадської безпеки в умовах надзвичайної загрози, участь у контрдиверсійних заходах, охорону стратегічних об'єктів, евакуацію населення, а також взаємодію з військовими структурами. Метою статті є дослідження критеріїв ефективності матеріально-технічного забезпечення Національної поліції України в умовах режиму воєнного стану характеризує ступінь відповідності обсягів, якості, своєчасності та безперервності надання матеріально-технічних ресурсів і засобів (озброєння, транспорту, засобів зв'язку, спорядження, паливно-мастильних матеріалів тощо) фактичним потребам органів і підрозділів Нацполіції для виконання ними завдань (визначених законодавством України) під час здійснення своєї поточної діяльності, зокрема в умовах правового режиму воєнного стану, з урахуванням принципів верховенства права, законності, оперативності, безпеки, раціонального використання ресурсів, міжвідомчої координації тощо. Виокремлено характерні особливості цієї категорії. Охарактеризовано кількісні та якісні критерії ефективності матеріально-технічного забезпечення Національної поліції. Доведено, що саме такі критерії дозволяють комплексно оцінити ефективність матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану.

Ключові слова: якісні критерії, кількісні критерії, ефективність, матеріально-технічне забезпечення, Національна поліція, режим воєнного стану.

Given its specific nature, importance, and significant costs, the material and technical support of the police requires an assessment of its effectiveness, which, in view of the legal regime of martial law, is of paramount practical importance. In wartime, the needs of the police increase significantly, as its functions go beyond ensuring normal law and order and include maintaining public safety in conditions of extreme threat, participating in counter-sabotage measures, guarding strategic objects, evacuating the population, and interacting with military structures. The purpose of this article is to study the criteria for the effectiveness of the material and technical support of the National Police under martial law. It has been established that the effectiveness of the material and technical support of the National Police of Ukraine under martial law is characterized by the degree of compliance of the volume, quality, timeliness, and continuity of the provision of material and technical resources and means (weapons, transport, communications, equipment, fuel and lubricants, etc.) to the actual needs of the bodies and units of the National Police for the performance of their tasks (defined by the legislation of Ukraine) in the course of their current activities, in particular under the legal regime of martial law, taking into account the principles of the rule of law, legality, efficiency, security, rational use of resources, interagency coordination, etc. The characteristic features of this category are highlighted. Quantitative and qualitative criteria for the effectiveness of the material and technical support of the National Police are described. It is proven that these criteria allow for a comprehensive assessment of the effectiveness of the material and technical support of the National Police under martial law.

Key words: qualitative criteria, quantitative criteria, effectiveness, material and technical support, National Police, martial law.

Вступ. Матеріально-технічне забезпечення поліції, з огляду на його специфіку, важливість, а також значні витрати, потребує здійснення оцінки його ефективності, що, з огляду на правовий режим воєнного стану, має надзвичайне практичне значення. У воєнний час потреби поліції значно зростають, оскільки її функції виходять за межі забезпечення звичайного правопорядку і включають підтримку громадської безпеки в умовах надзвичайної загрози, участь у контрдиверсійних заходах, охорону стратегічних об'єктів, евакуацію населення, а також взаємодію з військовими структурами.

Метою статті є дослідження критеріїв ефективності матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі проблемні питання, пов'язані із забезпеченням діяльності Національної поліції України, у своїх наукових працях розглядали С. В. Васюк, З. Р. Кісіль, М. В. Кочеров, Я. А. Пашенко, В. С. Шапіро, Д. В. Швець та багато інших. Водночас, попри значний теоретичний доробок, у науковій літературі питання адміністративно-правових засад матеріально-технічного забезпечення Національної

поліції саме в умовах правового режиму воєнного стану залишається недостатньо опрацьованим.

Виклад основного матеріалу. Основою слова ефективності є категорія «ефект». Так, О. А. Гупало наголошує, що ефект – це абсолютний показник результату будь-якої дії чи діяльності. Він може бути як позитивним, так і негативним. Натомість ефективність – це відносний показник результативності, що може бути лише позитивною величиною [1]. У найбільш загальному значенні, пише Н. Подольчак, ефективність – це явище, яке характеризує оптимальність цілеспрямованої дії, способу, механізму реалізації або стану суб'єкту за наявності альтернатив. Вона виявляється через різницю (відмінність): між метою та отриманими результатами, враховуючи затрачені ресурси, встановлені цілі, обставини зовнішнього середовища та часові межі [2, с. 205].

Л. Л. Приходченко у своєму дисертаційному дослідженні вказує, що між категоріями «ефект» та «ефективність» є суттєва відмінність, яка полягає в тому, що ефект є відображенням результатів діяльності, тобто такого стану, до якого прагнуть управлінські об'єкти. Ці поняття досить часто сприймають як тотожні, і в такому випадку

діяльність щодо побудови конкретної управлінської системи отримує в науці назву «управління за результатами». Причому діяльність спрямована на кількісний приріст результативних показників, хоча насправді йдеться про зміну якісних характеристик (вони мають кількісний вияв у цілях) [3, с. 60]. Далі автор цілком справедливо наголошує, що ефективність, на відміну від ефекту, враховує не лише результат діяльності (прогнозний, запланований, досягнутий, бажаний), а й розглядає умови, за яких його було досягнуто. Ефективність визначається співвідношенням результату (ефекту) і витрат, що обумовлюють отримання цього результату. Ефективність є порівняльною оцінкою результатів, адже відображає не лише здатність до забезпечення економічного приросту, а й здатність стимулювати прогресивні структурно-якісні зміни. Ефект становить один з компонентів, які співвідносяться між собою в процесі виконання завдань з удосконалення, оптимізації [3, с. 60]. Таким чином, ефект – це результат, наслідок певної дії або процесу. Він може бути як позитивним, так і негативним, очікуваним або несподіваним, і свідчить про те, що якась дія викликала зміни в тій чи іншій системі, об'єкті чи ситуації. Водночас ефективність визначає ступінь досягнення бажаного ефекту за допомогою певних засобів або ресурсів. Вона демонструє співвідношення між отриманим результатом і витраченими на нього зусиллями, ресурсами чи часом. Ефект є результатом, а ефективність – це характеристика цього результату з точки зору раціональності або доцільності витрат, необхідних для його досягнення.

Т. С. Морщенок та О. М. Біляк переконливо доводять, що ефективність є багатоаспектним і складним економічним поняттям, яким вважають: по-перше, результативність діяльності (процесу, проекту, реалізації заходів), що характеризується відношенням отриманого економічного ефекту до витрат ресурсів, які зумовили отримання цього результату; по-друге, комплексну оцінку результатів використання всіх видів ресурсів; по-третє, міру досягнення поставлених цілей [4].

Ефективність діяльності підприємства, як зазначає В. Кравченко, – це комплексна характеристика, що відображає співвідношення між результатами діяльності та витратами або ресурсами, залученими для досягнення відповідного результату, та визначає перспективи функціонування та розвитку суб'єкта господарювання в довгостроковому періоді. Ефективність є комплексною характеристикою, а отже, має низку притаманних їй ознак. До ключових ознак цієї категорії автор зараховує [5]: 1) комплексний характер – ефективність діяльності підприємства охоплює всі сфери та напрями його функціонування, відтак, не може бути визначена одним показником; 2) відносний (порівняльний) характер – зміст ефективності як економічної категорії передбачає не вимірювання абсолютного результату діяльності, а його співставлення з витратами, понесеними на досягнення такого результату, або з необхідними для його досягнення ресурсами; 3) залежність від чинників як зовнішнього, так і внутрішнього середовища – ефективність характеризує діяльність підприємства загалом, а отже, знаходиться під впливом тих чинників, що визначають умови функціонування суб'єкта господарювання; 4) ефективність є одним з ключових критеріїв для оцінки управлінської діяльності, адже відображає якість та раціональність управлінських рішень. Крім того, ефективність є одним з найбільш вагомих чинників впливу на інвестиційну привабливість підприємства, що також дає оцінку управлінської діяльності [5].

Л. Л. Приходченко констатує важливість розрізнення між загальною (абсолютною) та порівняльною (відотною) ефективністю. Загальна ефективність використовується для оцінювання загальнооекономічних результатів на макро- та мікрорівнях упродовж певного періоду, а також для аналізу динаміки ефективності в регіональному розрізі. Водночас порівняльну ефективність застосовують під час ухвалення управлінських рішень, коли необхідно обрати найкращий з альтернативних варіантів шляхом порівняння відповідних показників [3, с. 59]. Крім того, вчена звертає увагу на зв'язок ефективності з використаними ресурсами, отриманим продуктом, поставленими цілями, а також з досягнутим ефектом. Причому ефект

виявляється не лише в процесі виробництва чи надання послуги, а й під час їхнього споживання. Важливо й те, що цей ефект може виникати не одразу, а мати як прямий, так і опосередкований (побічний) характер. У підсумку дослідника зазначає, що суть поняття «ефективність» полягає в здатності забезпечити досягнення очікуваних результатів. Інакше кажучи, ефективною вважається саме та діяльність або процес, які спрямовані на чітко визначену мету й здатні дати максимальний результат відповідно до поставлених цілей [3, с. 59–60].

Ефективність, на переконання А. О. Демченка та О. І. Момот, слугує індикатором розвитку, а також його найважливішим стимулом. Як наукова категорія, пишуть автори, ефективність має два аспекти – якісний та кількісний. Перший відображає її логічний, теоретичний зміст, тобто сутність категорії. Кількісний аспект розкриває дію закону економії часу під час досягнення цілей суспільного виробництва в процесі всього відтворювального процесу і на окремих його фазах у масштабі всього народного господарства, окремих його регіонів, галузей, господарських суб'єктів. Тобто на всіх історичних етапах розвитку людського суспільства воно має економічно витрачати власні сили, досягаючи розширення випуску продукції за мінімальних витрат засобів. Це і є об'єктивно існуючий критерій економічної ефективності на всіх щаблях розвитку суспільства [6, с. 208].

З огляду на зазначене вище, ефективність матеріально-технічного забезпечення Національної поліції України в умовах режиму воєнного стану характеризує ступінь відповідності обсягів, якості, своєчасності та безперервності надання матеріально-технічних ресурсів і засобів (озброєння, транспорту, засобів зв'язку, спорядження, паливно-мастильних матеріалів тощо) фактичним потребам органів і підрозділів Нацполіції для виконання ними завдань (визначених законодавством України) під час здійснення своєї поточної діяльності, зокрема в умовах правового режиму воєнного стану, з урахуванням принципів верховенства права, законності, оперативності, безпеки, раціонального використання ресурсів, міжвідомчої координації тощо.

До характерних особливостей цієї категорії найбільш доцільно зарахувати такі:

- динамічність і непередбачуваність потреб, адже в умовах війни запити в різних видах, кількості та якості матеріально-технічних засобів можуть змінюватися залежно від безпекової ситуації;
- значна обмеженість ресурсів, адже внутрішнє виробництво значно скоротилось, що обумовило необхідність збільшення зовнішнього імпорту;
- орієнтація матеріально-технічного забезпечення на кризові умови, адже воно здійснюється в умовах нестабільного безпекового середовища, ризиків обстрілів, обмеженого доступу до логістичних шляхів;
- зростання пріоритету мобільності, адже в умовах війни необхідним є швидке реагування на зміну оперативної обстановки, переоснащення та переміщення ресурсів;
- необхідність тісної взаємодії з іншими силовими структурами, військовими формуваннями та органами місцевого самоврядування;
- потреба в забезпеченні «ідеального» балансу між витратами та результативністю в умовах ресурсного дефіциту;
- вимога до збереження безперервності, адже від матеріально-технічного забезпечення залежить не лише стан громадської безпеки, а й державна безпека загалом.

Для того, щоб встановити, чи є матеріально-технічне забезпечення Національної поліції ефективним, необхідно здійснити його оцінювання. В «Енциклопедичному словнику з державного управління» оцінювання визначено як систематичний процес порівняння діяльності та/чи результатів виконання програми або політики з цілями, завданнями, комплексом явних або неявно виражених стандартів з метою внесення необхідних адміністративних чи політичних змін. Причому оцінювання може бути зовнішнім та внутрішнім, кількісним та якісним, формульним та підсумковим, бути орієнтованим на цілі, рішення, клієнта, практичне використання тощо. У системі органів публічної влади оцінювання є аналітичною діяльністю, спрямованою на збір, аналіз, тлумачення та передавання інформації про

економічність, ефективність, результативність політики, програм, проєктів, які здійснюються з метою поліпшення соціальних умов. Для того щоб оцінювання можна було вважати коректним та корисним, воно має бути систематичним та об'єктивним, оскільки спрямоване оцінювання на заплановані, поточні або завершені управлінські впливи і стосується процесу визначення цінності або значущості діяльності, політики чи програми [7, с. 504].

Е. Ведунг переконливо стверджує, що оцінювання є процесом виявлення цінності, значущості й переваг певних явищ або предметів. Це спосіб розмежування між тим, що має цінність, і тим, що її не має, між корисним і зайвим. На його думку, оцінювання є ключовою аналітичною процедурою, яка супроводжує всі форми організованої інтелектуальної та практичної діяльності. Автор наголошує, що ця процедура пронизує як теоретичні, так і прикладні аспекти різних сфер, зокрема державного управління. У цьому контексті він тлумачить оцінювання як ґрунтовний аналіз минулих дій органів влади, спрямований на виявлення їхньої цінності, ефективності та наслідків, що є важливими для формування майбутніх рішень і дій [8, с. 20].

Таким чином, оцінювання ефективності матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану становить систематичний процес збору, аналізу й інтерпретації інформації щодо ступеня відповідності обсягів, своєчасності, якості та доцільності надання матеріальних ресурсів, техніки й обладнання фактичним потребам підрозділів поліції в умовах підвищеної загрози з метою визначення результативності забезпечення, виявлення недоліків і прийняття обґрунтованих управлінських рішень для підвищення спроможності виконання службових завдань. І. Чорна зауважує, що мета оцінювання ефективного використання матеріально-технічних ресурсів полягає в одержанні найбільш інформативних ключових параметрів, які дають об'єктивну й точну оцінку наявності в підприємства різних видів матеріальних ресурсів з огляду забезпечення його конкурентоспроможності, уможливають оцінку ефективності управлінських рішень щодо формування портфеля замовлень на матеріальні ресурси, виявлення резервів підвищення ефективності використання ресурсів, розробку заходів для їх мобілізації [9].

Оцінювання ефективності матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану має здійснюватись за певними критеріями. Так, І. С. Яковець вказує, що критерії – це ознаки, на підставі яких здійснюється оцінка, це засіб, її мірило. Критерії – сукупність не всіх ознак, властивих тим чи іншим предметам, а лише тих, які беруться для поділу, таких, що є його підставами [10]. О. Ю. Оболенський у своєму науковому дослідженні акцентує на тому, що критерій у загально-визнаному значенні становить певну кількісну або якісну ознаку, на підставі якої здійснюється оцінювання будь-яких явищ, виявів функціонування матеріальних і нематеріальних суб'єктів, класифікація предметів матеріального та духовного світу. Це фактично «мірило», за яким виробляються ставлення і думка щодо доцільності й ефективності функціонування певного суб'єкта. Для систем управління критерій має визначати ефективність управління, тобто оцінювати явища управління, завдяки аналізу яких можна визначити рівень і якість управління та надання послуг, його відповідність потребам суспільства. Саме врахування якості вирізняє критерії управління серед інших показників, що вимірюють лише кількісні показники відповідних ознак, виявів тощо. Загалом критерії пов'язані з поняттям ефективності, трансформують його в себе через певні уточнення та визначення, віддзеркалюють співвідношення між отриманими соціальними результатами та витратами на їх досягнення [11, с. 402–403].

В. П. Троць визначає критерій як характеристику, на основі якої здійснюється оцінювання, класифікація чи встановлення певних параметрів; це своєрідна міра, за допомогою якої визначають якість, ефективність, функціонування, структуру або рівень явища. У сфері державного управління критерії є орієнтирами – цінностями чи стандартами, якими керуються під час ухвалення рішень або аргументації дій і позидь вимог. На думку автора, критерії повинні відповідати низці вимог: бути чуливими до

змін між альтернативами (критичність), охоплювати всі ключові аспекти проблеми та забезпечувати комплексне бачення досягнення мети (повнота), мати можливість кількісного або якісного вимірювання з мінімальними витратами часу, ресурсів і зусиль (вимірність), а також бути практично корисними для прийняття рішень (дієвість), не ігноруючи політичні, соціальні чи етичні чинники, які можуть впливати на їхню доцільність. Також важливо враховувати масштаб або розмірність критерію. Водночас згаданий вище науковець наголошує, що універсального способу вибору критеріїв не існує – він залежить від конкретної ситуації, мети оцінювання, доступності даних і рівня підготовки того, хто проводить аналіз [7, с. 357].

О. В. Литвин серед критеріїв оцінювання ефективності діяльності державних службовців виокремлює: компетентність; відповідність займаних посад за результатами попередніх атестацій; законність дій державного службовця, зафіксована в підготовлених документах відповідно до вимог чинного законодавства, інших дій в межах посадових інструкцій, кількості оскаржених у суді дій і рішень державного службовця, чи державного органу, у якому він проходить службу та від імені якого він готував те чи інше рішення; оцінка з боку громадян, що перевіряється шляхом аналізу звернень громадян, відповідей на ці звернення, що здійснювались безпосередньо державним службовцем, кількості повторних звернень за тими самими підставами, кількості скарг від громадян; кількість доручень, щодо яких службовцем був порушений термін їх виконання [12].

Таким чином, у юридичній літературі автори виокремлюють різні критерії оцінки ефективності будь-якої діяльності, проте, з огляду на специфіку піднятої у роботі проблематики, найбільш доцільним та логічним є підхід щодо поділу останніх на кількісні та якісні. Зокрема, кількісні критерії ефективності матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах воєнного стану – це конкретні, вимірювані показники, які дозволяють оцінити рівень готовності, функціональності, забезпечення та стійкості підрозділів поліції до виконання завдань у надзвичайних умовах. У режимі воєнного стану ці критерії набувають особливого значення, оскільки мають безпосередній вплив на оперативність, безпеку та стабільність діяльності поліції. Таким чином, до вказаних показників найбільш доцільно зарахувати такі:

- 1) рівень укомплектованості засобами індивідуального захисту, який характеризується відсотком поліцейських, які забезпечені бронежилетами, касками, медичними аптечками тощо;
- 2) кількість одиниць спецтехніки (броньовані авто, патрульні машини) на 100 поліцейських, адже автотранспорт є ключовим для мобільності, евакуації, доставки боєприпасів, швидкого реагування;
- 3) укомплектованість засобами зв'язку та управління (кількість працюючих радіостанцій, супутникових телефонів на 1 підрозділ);
- 4) рівень забезпеченості зброєю та боєприпасами;
- 5) рівень матеріального резерву (мобілізаційного запасу), наприклад: обсяг запасів палива, харчів, медикаментів, що вимірюється у днях автономної роботи;
- 6) швидкість логістичного реагування, що включає середній час доставки матеріальних ресурсів до місця призначення (год/добу);
- 7) коефіцієнт оновлення та модернізації обладнання. Так, наприклад, протягом 2024 року Національна поліція України отримала значну матеріально-технічну підтримку від міжнародних партнерів, зокрема: 13 автомобілів для мобільних груп поліції з протидії гендерно зумовленому насильству від уряду Франції; 26 автомобілів Volkswagen Crafter, 12 мобільних ДНК-лабораторій та інше обладнання для криміналістичних підрозділів за підтримки Японії та ПРООН; 69 автомобілів від Великої Британії, США, Японії та Естонії для ДСНС України; машини механізованого розмінування GCS-200, вантажні автомобілі DODGE RAM, рентгенівські установки, підривні машинки та інше обладнання на суму 2 млн доларів від уряду США;
- 8) витрати на МТЗ на одного поліцейського (пріоритетність забезпечення поліції в державному фінансуванні);
- 9) кількість технічних збоїв або відмов обладнання.

Останні критерії, яким ми приділимо увагу, є якісні. Якісний підхід, зазначає О. О. Юхно, покликаний визначати готовність системи, усуваючи одночасно її вихід за межі соціальних потреб. Причому відхід від розгляду системи протидії злочинності з позицій якісної ефективності, з огляду на цілкове призначення, ускладнює отримання обґрунтованих висновків про шляхи її розвитку й удосконалення, про необхідну та достатню інтенсивність процесів у відповідній сфері. Якісне оцінювання критеріїв ефективності діяльності оперативних підрозділів ОВС із запобігання та протидії злочинності може бути проведене лише на основі її ретельного вивчення, ґрунтовного аналізу даних, які її характеризують, зокрема того, наскільки створені організаційні й методичні передумови для реалізації поставлених перед відповідними суб'єктами завдань. Оціночна діяльність у цьому напрямі, на нашу думку, потребує використання різних методів, передусім таких: статистичного аналізу, який полягає у використанні різних показників статистичного обліку, і застосовується для отримання загального уявлення про стан діяльності в масштабі району, міста, області, держави; якісного аналізу, який дає більш глибоке уявлення про стан діяльності. Такий аналіз передбачає вивчення як результатів діяльності, так і шляхів їх досягнення, а також значення даних результатів; соціологічного аналізу, який включає опитування громадян і фахівців з питань, які стосуються проблем запобігання та протидії злочинності. Для характеристики категорії ефективності використовують разом з раніше наведеними підходами й параметри змісту ефективності, які сформовані на основі ідеальної моделі управлінської системи [13].

Висновок. Отже, якісними критеріями ефективності матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану слід вважати такі:

- оперативність забезпечення, що характеризує організаційну здатність системи забезпечення передбачати потреби, діяти на випередження, адаптувати логістику під безпекову ситуацію, а також ухвалювати швидкі та якісні рішення в умовах невизначеності;
- надійність ресурсів, що у якісному вимірі характеризує здатність матеріально-технічного забезпечення зберігати працездатність у критичних ситуаціях, забезпечувати стійкість до збоїв, відповідати стандартам безпеки;
- адаптивність і гнучкість системи матеріально-технічного забезпечення. Гнучкість полягає в можливості

швидкого перепрофілювання ресурсів, переналаштування логістичних маршрутів, інтеграції нових технологічних рішень і врахування досвіду бойових дій під час планування потреб;

– безперервність логістичних процесів, адже в умовах воєнного стану забезпечення поліції повинно здійснюватися без збоїв, перерв і затримок, навіть попри деструкцію інфраструктури або втрати логістичних вузлів;

– інтеграція з іншими безпековими структурами, адже матеріально-технічне забезпечення поліції у воєнний час повинне бути скоординованим з логістичними системами інших силових відомств – Збройних Сил, Держприкордонслужби, ДСНС тощо. Така інтеграція забезпечує спільне використання ресурсів, уникнення дублювання, ефективне реагування в умовах міжвідомчих операцій.

Виокремлено кількісні критерії ефективності матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах воєнного стану, до яких зараховано: 1) рівень укомплектованості засобами індивідуального захисту, який характеризується відсотком поліцейських, які забезпечені бронежилетами, касками, медичними аптечками тощо; 2) кількість одиниць спецтехніки (броньовані авто, патрульні машини) на 100 поліцейських, адже автотранспорт є ключовим для мобільності, евакуації, доставки боєприпасів, швидкого реагування; 3) укомплектованість засобами зв'язку та управління (кількість працюючих радіостанцій, супутникових телефонів на один підрозділ); 4) рівень забезпеченості зброєю та боєприпасами; 5) рівень матеріального резерву (мобілізаційного запасу), наприклад, обсяг запасів палива, харчів, медикаментів, що вимірюється в днях автономної роботи; 6) швидкість логістичного реагування, що включає середній час доставки матеріальних ресурсів до місця призначення (год/добу); 7) коефіцієнт оновлення та модернізації обладнання; 8) витрати на матеріально-технічне забезпечення на одного поліцейського (відображає пріоритетність забезпечення поліції в державному фінансуванні); 9) кількість технічних збоїв або відмов обладнання.

Таким чином, саме зазначені вище якісні та кількісні критерії дозволяють комплексно оцінити ефективність матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану. Такий стан речей дає змогу констатувати, що зазначене є суттєвою прогалиною, яка негативно позначається на правозастосовній практиці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гупало А. О. Визначення змісту понять: «ефект», «ефективність» та «результативність». Проблеми формування нової економіки XXI століття : матеріали V Міжнарод. наук.-практ. Інтернет-конф. (21–22 груд. 2012 р.). URL: http://www.confcontact.com/20121221/3_gupalo.htm.
2. Подольчак Н. Поняття та види ефективності систем менеджменту машинобудівних підприємств. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2007. № 23 (606) : Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. С. 203–210.
3. Приходченко Л. Л. Забезпечення ефективності державного управління на засадах демократичного врядування : дис. ... д-ра наук з держ. упр. : 25.00.02. Одеса, 2010. 456 с.
4. Морщенок Т. С., Біляк О. М. Огляд підходів до визначення економічної сутності поняття «ефективність». Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2016. Вип. 1. С. 7–13.
5. Кравченко В. Ефективність діяльності підприємства: зміст, види та роль у сучасних умовах. Економіка та суспільство. 2024. № 65. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-93>. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4466/4405>.
6. Демченко А. О., Момот О. І. Про сутність понять «ефективність» та «результативність» в економіці. Економічний вісник Донбасу. 2013. № 3 (33). С. 207–210.
7. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад. : Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін. ; за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трошинського, Ю. П. Сурміна. Київ : НАДУ, 2010. 820 с.
8. Ведунг Е. Оцінювання державної політики і програм / пер. з англ. В. Шульга. Київ : Всеувиго, 2003. 350 с.
9. Чорна І. Ефективність використання основних виробничих фондів та розроблення пропозицій щодо її поліпшення. Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво. 2009. № 2. С. 212–216.
10. Яковець І. С. Первинна класифікація засуджених до позбавлення волі та їх розподіл в установи виконання покарань : монографія. Харків : Кроссрод, 2006. 208 с.
11. Оболенський О. Ю. Державна служба : підручник. Київ : КНЕУ, 2006. 472 с.
12. Литвин О. В. Адміністративно-правове регулювання статусу державного службовця в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Ірпінь, 2006. 19 с.
13. Юхно О. О. Актуальні аспекти визначення критеріїв ефективності діяльності оперативних підрозділів органів внутрішніх справ щодо запобігання і протидії злочинності. Право і безпека. 2011. № 3. С. 188–194. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2011_3_44.

Дата першого надходження рукопису до видання: 23.10.2025
 Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 13.11.2025
 Дата публікації: 28.11.2025